

EDUNVALVONTA

Resurssit	
Henkilötyövuosia:	0,75 luottamushenkilöä 2 työntekijää
Toimintabudjetti:	Kansallinen edunvalvonta Julkaisu- ja tutkimustoiminta

Strategia 2021–2025
Eri alojen asiantuntijat ja lukiolaiset pohtivat ja edistävät yhdessä lukiolaisten ajankohtaisia asioita.
Vaikuttamisemme perustuu lukiolaisten demokraattisesti määrittelemiін tavoitteisiin. Tavoitteet perustuvat lukiolaisten ajatuksiin ja kokemuksiin koulutuksesta ja lukiosta. Tavoitteita täydennetään tutkitulla tiedolla.
Olemme näkyvä vaikuttaja valtakunnallisissa ja paikallisissa medioissa. Näyttäydymme yhtenäisenä ja asiantuntevana lukiolaisten joukkona.

Kärkihankkeet:

Nro	Toiminnan kuvaus	Toiminnan tavoitteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet piiri- ja jäsenjärjestöissä
I	Mul ei menis ku 20 minsaa hakee sut äänestämään	Lukiolaisten ääntä kuunnellaan ja Lukiolaisille tärkeät teemat näkyvät eduskuntavaalikeskustelussa. Lukiolaistoimijoilla on työkaluja vaikuttaa ja innostaa muita nuoria vaikuttamaan eduskuntavaaleissa. Jokainen lukiolainen ja nuori löytää oman tavan vaikuttaa eduskuntavaaleissa. Lukiolaiset ja nuoret äänestävät eduskuntavaaleissa. Nuoret tietävät mistä äänestävät eduskunta- ja presidentinvaaleissa. Presidentinvaaliehdokkaat tuntevat nuorille ja lukiolaisille tärkeät, ajankohtaiset teemat.	Viestitään eduskuntavaaliehdokkaille ja puolueille Lukiolaisten tavoitteista. Jaetaan lukiolaistoimijoille eduskuntavaalivaikuttamisen materiaalipaketti ja päivitetään materiaaleja tarpeen mukaan. Kannustetaan lukiolaistoimijoita tapaamaan omien vaalipiiriensä ehdokkaita Lukiolaisten tavoitteita edistäen ja järjestämään omia vaalitapahtumia. Järjestetään piiri- ja jäsenjärjestöille koulutusta eduskuntavaaleista ja tuetaan heitä vaalityössä. Kannustetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä huomioimaan vaalikampanjan toteuttamisessa lukiolaistoimijoiden hyvinvointi ja jaksaminen. Tavataan eduskuntavaalien kärkiehdokkaita ja osallistutaan aktiivisesti vaalikeskusteluihin mediassa. Julkaistaan Lukiolaismyönteinen ehdokas -sivu Lukiolaisten verkkosivuille. Viestitään lukiolaisille vaikuttamisesta ja äänestämisestä eduskuntavaaleissa. Suunnitellaan fresh viestintäkampanja presidentinvaaleihin 2024. Kannustetaan presidenttiehdokkaita huomioimaan nuoret kampanjoinnissaan.	Piiri- ja jäsenjärjestöt osallistuvat Lukiolaisten eduskuntavaalikampanjaan ja hyödyntävät tarjottuja materiaaleja. Piiri- ja jäsenjärjestöt tapaavat aktiivisesti omien alueidensa ehdokkaita ja järjestävät omia vaalitapahtumiaan. Piiri- ja jäsenjärjestöt viestivät ehdokkaille mahdollisuudesta tunnustautua Lukiolaismyönteiseksi ehdokkaaksi. Piiri- ja jäsenjärjestöissä luodaan selkeä sisäinen työnjako vaalityöhön. Piiri- ja jäsenjärjestöt huolehtivat vaalikampanjassa lukiolaistoimijoiden hyvinvoinnista ja jaksamisesta.
II	Hemo söpö eduskunta	Lukiolaisten tavoitteet näkyvät uudessa hallitusohjelmassa. Uudet kansanedustajat ja ministerit esikuntineen ovat tietoisia Lukiolaisten toiminnasta ja tavoitteista.	Vaikutetaan hallitusohjelmaneuvoitteluihin tapaamisen, viestinnän ja tempausten avulla. Luodaan uusi kansanedustajatapaamisen materiaalipaketti piiri- ja jäsenjärjestöille. Koulutetaan lukiolaistoimijoita kansanedustajien tapaamisesta ja uudesta hallitusohjelmasta. Viestitään lukiolaisille ja nuorille uuden vaalikauden ajankohtaisista asioista. Viestitään Lukiolaisten toiminnasta ja tavoitteista kansanedustajille, keskeisille ministereille ja heidän esikunnilleen.	Piiri- ja jäsenjärjestöt suunnittelevat omaa eduskuntavaikuttamistaan ja siitä viestimistä. Piiri- ja jäsenjärjestöt aloittavat uusien kansanedustajien tapaamisen.

Jatkuvan toiminnan kuvaus:

Nro	Toiminnan kuvaus	Toiminnan tavoitteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet piiri- ja jäsenjärjestöissä
1	Vaikuttaminen lukiolaisia ja nuoria koskeviin asioihin sekä lukiolaisten edustaminen	Lukiolaisten tavoitteet näkyvät paikallisessa, kansallisessa ja eurooppalaisessa päätöksenteossa. Lukiokoulutus on laadukasta ja antaa kaikille opiskelijoille hyvät edellytykset elämään.	Edustetaan lukiolaisia kaikissa merkittävissä lukiokoulutusta ja lukiolaisia käsittelevissä työryhmissä ja toimielimissä. Vaikutetaan lukiolaisia koskevaan päätöksentekoon muun muassa tapaamalla päättäjiä, antamalla lausuntoja ja tarjoamalla asiantuntemusta päätöksenteon tueksi. Ylläpidetään ja luodaan laadukkaita verkostoja sidosryhmien kanssa. Vaikutetaan ja pidetään yhteyttä europarlamentaarikkoihin ja tavataan heitä mahdollisuuksien mukaan.	Piirit saattavat päätökseen vaalikauden 2019-2023 200 kansanedustajaa - tapaamisprojektin. Piiri- ja jäsenjärjestöt tapaavat oman alueensa alueellisia ja kunnallisia päättäjiä. Piiri- ja jäsenjärjestöt edustavat lukiolaisia alueellisissa ja maakunnallisissa työryhmissä ja toimielimissä. Piiri- ja jäsenjärjestöt ylläpitävät laadukkaita verkostoja
2	Yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuminen	Lukiolaiset on aktiivinen keskustelija ja keskustelunherättäjä yhteiskunnallisissa asioissa nuorten näkökulmasta.	Seurataan yhteiskunnallista keskustelua ja laaditaan kannanottoja ja mielipidekirjoituksia ajankohtaisista aiheista. Tehdään keskustelunavauksia ja reagoidaan yhteiskunnalliseen, nuoria koskevaan keskusteluun. Luodaan ja ylläpidetään suhteita mediaan tavoitteellisesti. Ollaan näkyvillä yhteiskunnallisesti merkittävissä tilaisuuksissa. Kannustetaan toimijoita osallistumaan edunvalvonnallisiin keskusteluihin sekä jakamaan liiton tuottamaa sisältöä sosiaalisessa mediassa. Tarjotaan toimijoille tietoa ajankohtaisista aiheista.	Piiri- ja jäsenjärjestöt ottavat kantaa ajankohtaisiin asioihin paikallisten lukiolaisten näkökulmasta ja kannustavat opiskelijakuntia samaan. Piiri- ja jäsenjärjestöt ovat näkyvillä alueensa yhteiskunnallisesti merkittävissä tilaisuuksissa. Piiri- ja jäsenjärjestöt luovat ja ylläpitävät suhteita paikallisiin medioihin.
3	Vaikuttamisesta viestiminen	Lukiolaiset, heidän huoltajansa ja lukion henkilökunta ovat kiinnostuneita ja tietoisia Lukiolaisten kannoista sekä päätöksistä, jotka koskevat nuoria. Lukiolaisten tekemä vaikuttamistyö on näkyvää lukiolaisille.	Tehdään ajankohtaista ja suunnitelmallista edunvalvontaviestintää. Viestitään edunvalvonnallisista teemoista saavutettavasti, kiinnostavasti ja vuorovaikutteisesti niissä kanavissa, joita lukiolaiset käyttävät. Toteutetaan edunvalvonnallisia viestintäkampanjoita. Edunvalvontaviestinnässä otetaan huomioon myös lukiolaisten huoltajat ja lukioiden henkilökunta. Tuetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä edunvalvonnallisessa viestinnässä. Nostetaan esiin viestintäkanavissa piiri- ja jäsenjärjestöjen edunvalvonnallisia saavutuksia.	Piiri- ja jäsenjärjestöt viestivät edunvalvonnallisista teemoista saavutettavasti, kiinnostavasti ja vuorovaikutteisesti niissä kanavissa, joita lukiolaiset käyttävät. Piiri- ja jäsenjärjestöt huomioivat viestinnässään myös lukiolaisten huoltajat ja lukioiden henkilökunnan.
4	Asiantuntijuuden vahvistaminen	Lukiolaiset on arvostettu ja asiantunteva lukiolaisten ja nuorten edunvalvoja. Lukiolaisten demokraattisesti määrittelemiä tavoitteita tuetaan tutkitulla tiedolla.	Toteutetaan Lukiolaisbarometri-selvitys yhteistyössä Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus sr:n kanssa parillisina vuosina. Hyödynnetään Lukiolaisbarometrin tuloksia edunvalvonnassa. Tarjotaan asiantuntemusta muiden tahojen lukiolaisia koskevaan tutkimustyöhön ja tehdään tarvittaessa omia selvityksiä yhteistyökumppaneiden kanssa. Kasvatetaan Lukiolaisten asiantuntemusta hyödyntämällä vaikuttamistyössä ajankohtaisia selvityksiä ja tutkimuksia.	Piiri- ja jäsenjärjestöt tekevät alueellaan tarvittavia selvityksiä liittyen ajankohtaisiin lukiolaisia koskettaviin aiheisiin.

5	Opiskelijakuntien edunvalvonnan tukeminen	Opiskelijakunnilla on resurssit tunnistaa ja ratkaista ongelmakaisia lukioissa. Opiskelijakunnat vaikuttavat aktiivisesti omilla paikkakunnillaan ja lukioissaan hyödyntäen Lukiolaisten tarjoamia resursseja.	Koulutetaan opiskelijakuntia vaikuttamaan lukioissa, kunnissa ja muissa paikallisissa yhteisöissä. Tarjotaan opiskelijakunnille tukea ja materiaaleja vaikuttamistyöhön sekä viestitään ajankohtaisista vaikuttamisen paikoista. Kerätään toimintamalleja paikalliseen ja alueelliseen vaikuttamiseen piiri- ja jäsenjärjestöille sekä opiskelijakunnille hyödyntäen muita vaikuttavia tahoja. Luodaan ja päivitetään tarvittaessa toimintamalleja erilaiset alueet, kunnat ja lukiot huomioiden. Koulutetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä tukemaan opiskelijakuntia vaikuttamistyössä.	Piiri- ja jäsenjärjestöt kannustavat, tukevat ja kouluttavat alueensa opiskelijakuntia vaikuttamaan sekä kunnallisella tasolla että lukion sisäisessä päätöksenteossa. Piiri- ja jäsenjärjestöt kouluttavat opiskelijakuntia liiton tarjoamista resursseista ja ohjeistavat niiden hyödyntämisessä. Piiri- ja jäsenjärjestöt viestivät opiskelijakunnille ajankohtaisista paikallisista vaikuttamisen paikoista.
6	Lukiolaisten osallisuus vaikuttamistyössä	Lukiolaisten vaikuttamistavoitteet perustuvat lukiolaisten mielipiteisiin. Lukiolaiset osallistuvat liiton vaikuttamistyöhön.	Kartoitetaan lukiolaisten, opiskelijakuntien sekä piiri- ja jäsenjärjestöjen mielipiteitä tekemällä kyselyitä edunvalvonnallisista teemoista. Kerättyä dataa hyödynnetään Lukiolaisten edunvalvonnassa. Tarjotaan lukiolaisille ja opiskelijakunnille mahdollisuuksia osallistua asiakirjatyöhön.	Piiri- ja jäsenjärjestöt tarjoavat lukiolaisille mahdollisuuksia osallistua piiri- ja jäsenjärjestöjen vaikuttamistyöhön. Piiri- ja jäsenjärjestöt tiedottavat alueen lukiolaisia vaikuttamisen paikoista ja mahdollisuuksista osallistua Lukiolaisten päätöksentekoon.
7	Lukiolaisten tuki ja neuvonta	Yksittäiselle opiskelijalle on tarjolla tukea ja apua koulutukseen liittyvissä ongelmakaisissa sekä tietoa lukiolaisten oikeuksista. Lukiolaiset osaavat hyödyntää liiton tarjoamia oppaita ja hakea liitolta apua, kun sitä tarvitsevat.	Tarjotaan tietoa ja vastataan opiskelijoiden kysymyksiin Lukiolaisoppaan sekä lukiolaisten suorien yhteydenottojen kautta. Markkinoidaan Lukiolaisopasta laajasti sosiaalisessa mediassa, uutiskirjeissä ja koulukäynnillä. Markkinoidaan Lukiolaisten Työelämäopasta.	Piiri- ja jäsenjärjestöt ohjeistavat opiskelijoita hakemaan apua oikeasta paikasta. Piiri- ja jäsenjärjestöt hyödyntävät Lukiolaisopasta omassa vaikuttamisessaan.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Resurssit	
Henkilötyövuosia:	Kansainvälinen jaos
Toimintabudjetti:	KV-toiminta

Strategia 2021–2025
Kansainvälinen toimintamme vahvistaa eurooppalaista yhteisöämme, kehittää liiton toimintaa sekä tukee jokaisen lukiolaisen kansainvälistymistä

Kärkihankkeet:

Nro	Toiminnan kuvaus	Toiminnan tavoitteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet piiri- ja jäsenjärjestöissä
I	Kansainvälisen toiminnan vahvistaminen	Kansainvälinen yhteistyö on kiinteä osa Lukiolaisten toimintaa. Liiton kansainvälisellä toiminnalla on selkeä rakenne ja rooli Lukiolaisissa. Lukiolaiset on kansainvälisen toiminnan suunnannäyttäjät.	Kartoitetaan aikaisempien vuosien kansainvälisen toiminnan toimivuutta ja sen vahvuuksia sekä heikkouksia. Vahvistetaan ja kehitetään kansainvälisen toiminnan rakennetta Lukiolaisissa konkreettisemmaksi ja läpinäkyvämmäksi. Osallistetaan toimijoita, piiritoimikuntaa ja liittohallitusta kehitystyössä. Luodaan kansainväliselle toiminnalle selkeämpi rooli ja rahoitus. Uudistetaan Lukiolaisten kansainvälistä toimintaa siten, että Lukiolaisista tulee malliesimerkki ulkomaisille opiskelijajärjestöille	

Jatkuvan toiminnan kuvaus:

Nro	Toiminnan kuvaus	Toiminnan tavoitteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet piiri- ja jäsenjärjestöissä
1	Kansainvälinen jaos	Kansainvälinen jaos on tärkeä ja monipuolistava osa Lukiolaisten toimintaa. Kansainvälinen jaos on aktiivinen ympäri vuoden. Kansainvälisen jaoksen toiminta on jatkuvaa. Lukiolaisia kiinnostaa osallistua kansainvälisen jaoksen toimintaan.	Valitaan kansainvälinen jaos sekä sille puheenjohtajisto johtamaan ja koordinoimaan liiton kansainvälistä toimintaa. Kansainvälinen jaos ja sen puheenjohtajat perehdytetään tehtäviinsä heti vuoden alussa. Perinnönsiirrossa liittohallitus ja piiritoimikunta pidetään tietoisena kansainvälisen jaoksen toiminnasta. Jaetaan tarpeen mukaan vastuuta jaoksen jäsenille. Perehdytetään jaoksen jäsenet vastuutehtäviinsä. Kansainvälinen jaos pitää yhteyttä säännöllisesti ympäri vuoden. Työstetään kansainvälisen toiminnan toimintasuunnitelmaa yhdessä jaoksen kanssa.	
2	Kansainvälisen toiminnan osallisuus	Toimijat ovat tärkeä ja aktiivinen osa kansainvälistä toimintaa.	Toimijoita osallistetaan kansainväliseen toimintaan. Tiedotetaan toimijoille monikanavaisesti erilaisista mahdollisuuksista osallistua kansainväliseen toimintaan.	

3	Kansainvälinen edunvalvonta	Lukiolaiset on kansainvälisesti tunnettu ja vakavasti otettava toimija. Lukiolaisten tavoitteet etenevät kansainvälisellä kentällä.	Kannustetaan Lukiolaisten entisiä ja nykyisiä toimijoita hakeutumaan kansainvälistä toimintaa tekevien sidosryhmien ja kattojärjestöjen luottamustehtäviin. Lukiolaisten ulostuloja sekä asiakirjoja käännetään ja niitä julkaistaan tarpeen tullen englanniksi. Huolehditaan englanninkielisten verkkosivujen ajantasaisuudesta. Lukiolaisten kansainvälisiä tavoitteita koulutus-, sosiaali- ja nuorisopolitiikassa kirjataan ylös ja niitä pidetään yllä liiton tavoiteohjelmassa. Otetaan kantaa kansainvälisiin lukiolaisia koskeviin asioihin. Osallistutaan Global Student Forumin tapahtumiin ja konferensseihin.	
4	Pohjoismainen yhteistyö	Pohjoismainen yhteistyö edistää Lukiolaisten toiminnan kehittymistä.	Tavataan ja keskustellaan pohjoismaisten toisen asteen järjestöjen kanssa. Edistetään uuden pohjoismaisen yhteistyömuodon kehittymistä. Osallistutaan aktiivisesti uuden verkoston toimintaan.	
5	Eurooppalainen yhteistyö	Lukiolaisilla on toimivat suhteet eurooppalaisiin sidosryhmiin. Lukiolaiset on edustettu eurooppalaisissa kattojärjestöissä.	Osallistutaan aktiivisesti eurooppalaisten sidosryhmien tapahtumiin. Tehdään tiivistä yhteistyötä muiden eurooppalaisten toisen asteen opiskelijajärjestöjen kanssa. Ylläpidetään aktiivista vuorovaikutusta OBESSUn kanssa. Kannustetaan nykyisiä ja entisiä toimijoita hakeutumaan OBESSU:n luottamustehtäviin vaaleissa 2023.	
6	Kotimainen yhteistyö	Lukiolaisilla on toimivat suhteet kotimaisiin sidosjärjestöihin.	Tavataan ja tehdään yhteistyötä muiden kotimaisten kansainvälistä toimintaa tekevien opiskelija- ja nuorisojärjestöjen kanssa. Keskustellaan ajankohtaisista asioista kotimaisten sidosjärjestöjen kanssa.	
7	Kansainvälinen viestintä	Lukiolaisten toimijat tietävät kansainvälisestä toiminnasta. Kansainvälisen toiminnan viestintä on laadukasta, saavutettavaa ja säännöllistä.	Panostetaan kansainvälisen viestinnän vuorovaikutteisuuteen, saavutettavuuteen ja laadukkuuteen. Luodaan ja päivitetään mittareita kansainvälisen toiminnan viestinnälle. Seurataan, mitataan ja kehitetään kansainvälistä viestintää. Luodaan ja päivitetään kansainvälisen toiminnan viestinnälle vuosikello, jota seurataan ympärivuotisesti. Tiedotetaan liiton kansainvälisestä toiminnasta Lukiolaisten sisä- ja ulkopuolelle. Tiedotetaan kansainvälisistä opiskelijajärjestöistä lukiolaisille.	

PALVELUT

Resurssit	
Henkilötyövuosia:	0,75 luottamushenkilöä 3,5 työntekijää
Toimintabudjetti:	Jäsenyys Markkinointi ja jäsenhankinta Jäsenviestintä Improbatur Messut ja muut tapahtumat

Strategia 2021–2025
Olemme yhteydessä jokaiseen suomenkieliseen päivälukioon ja tavoitamme viestinnällämme jokaisen lukiolaisen.
Viestintämme on vuorovaikutteista, havainnollistavaa ja ymmärrettävää. Se tukee lukiolaisten arkea ja pyrkii tavoittamaan jatkuvasti enemmän lukiolaisia.
Viestintämme huomioi lukiolaisten moninaisen joukon erilaiset tarpeet.

Kärkihankkeet:

Nro	Projektin kuvaus	Projektin tavoitteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet piiri- ja jäsenjärjestöissä
I	Palvelutapahtumien konseptointi	Ensimmäinen palvelutapahtuma on valmis järjestettäväksi vuonna 2024. Palvelutapahtumille on muodostettu ominainen brändi.	Selvitetään millaisia palvelutapahtumia lukiolaiset toivovat. Luodaan palvelutapahtumalle konsepti. Suunnitellaan ja luodaan brändi, jota on mahdollista hyödyntää sekä soveltaa erilaisissa palvelutapahtumissa. Tavataan potentiaalisia yhteistyökumppaneita ja solmitaan kumppanuuksia palvelutapahtuman järjestämiseksi. Ensimmäistä palvelutapahtumaa varten luodaan tapahtumasuunnitelma ja sitä aletaan tarvittaessa toteuttamaan jo loppuvuodesta 2023. Tuetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä palvelutapahtuman markkinoinnissa.	Piiri- ja jäsenjärjestöt toteuttavat tarvittaessa ensimmäisen palvelutapahtuman markkinointia. Piiri- ja jäsenjärjestöt hyödyntävät ja kontaktoivat oman alueensa opiskelijakuntia ensimmäisen palvelutapahtuman markkinoinnissa. Piiri- ja jäsenjärjestöt kartoittavat alueensa lukiolaisten toiveita palvelutapahtumista.
II	Tulevaisuuden Improbatur	Improbaturin uudistus on vakiintunut. Improbaturin uudistus on löytänyt lukiolaiset. Improbatur on taloudellisesti vakaa. Improbaturilla on laaja lukijakunta.	Seurataan Improbaturin uudistuksen vaikutuksia ja siitä nousevia uusia tarpeita jatkuvasti. Tuetaan Improbaturin viestintää Lukiolaisten omissa kanavissa. Kehitetään ja vakiinnutetaan Improbaturin ilmoitusmyyntiä. Panostetaan Improbaturin markkinointiin.	Piiri- ja jäsenjärjestöt tukevat Improbaturin viestintää omissa kanavissaan. Piiri- ja jäsenjärjestöt markkinoivat Improbaturia omissa kanavissaan tarvittaessa.
III	Brändin kirkastaminen	Lukiolaiset tietävät ja ymmärtävät, mitä Lukiolaisten toiminta pitää sisällään. Yhteistyöorganisaatiot tunnistavat Lukiolaiset ja sen toiminnan, sekä näkevät yhteistyön houkuttelevana ja arvokkaana.	Tehdään Lukiolaisten sosiaalisen median kanaville kohderyhmäanalyysejä. Päivitetään Lukiolaisten sosiaalisen median strategia kohderyhmäanalyyseiden perusteella. Kehitetään jäsenyyden markkinointia eri viestinnän kanavissa. Selkeytetään Lukiolaisten tapahtumaviestintää ja vahvistetaan tapahtumien brändejä. Kehitetään tapoja tehdä yhteistyötä yhteistyökumppaneiden kanssa.	Piiri- ja jäsenjärjestöt hyödyntävät eri viestintäkanavia jäsenyyden markkinoinnissa ja tukevat lukiolaisten viestintää.

Jatkuvan toiminnan kuvaus:

Nro	Toiminnan kuvaus	Toiminnan tavoitteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet piiri- ja jäsenjärjestöissä
1	Jäsenhankinta	Vähintään puolet Suomen lukiolaisista on Lukiolaisten jäseniä. Lukiolaiset ymmärtävät Lukiolaisten jäsenyyden merkityksen. Lukiolaiset vierailee jokaisessa Suomen päivälukiossa vuosittain. Lukiolaiset haluavat olla jäseniä koko lukion ajan. Jäsenhankinnassa hyödynnetään kaikkia jäsenyyden muotoja. Lukiot pitävät Lukiolaisten henkilöjäsenyyttä vetovoimaisena houkuttimena.	Järjestetään jäsenhankintakoulutusta vuoden alusta lähtien, sekä tarjotaan ohjeistus ja selkeät toimintamallit piirien omien jäsenhankintakoulutusten järjestämiseen. Järjestetään Koulukävijäkoulutus yhteistyössä järjestösektorin kanssa ja tuetaan piiri- ja jäsenjärjestöjen jäsenhankinnan koulutusta. Lukiolaisten toimijat kiertävät jokaisessa Suomen päivälukiossa esittelemässä Lukiolaisten palveluita ja toimintaa. Kohdennetaan jäsenhankintaa myös lukion myöhempien vuosikurssien opiskelijoille, huoltajille ja peruskoulunsa päättävälle. Jäsenhankintataulukkoa käytetään konkreettisten tavoitteiden asettamiseen, ja sitä päivitetään sekä seurataan aktiivisesti. Tarjotaan lukiolaisille liittymisetu. Markkinoidaan jäsenyyttä ympärivuotisesti eri somekanavissa, lukioissa ja Improbaturin verkkojulkaisussa. Panostetaan kampanjoihin erityisesti lukiolaisuuden merkkipaaluissa. Hyödynnetään monivuotista jäsenyyttä jäsenyyden markkinoinnissa. Tiedotetaan lukioden henkilökuntaa aktiivisesti mahdollisuudesta tarjota opiskelijoilleen Lukiolaisten henkilöjäsenyyttä kasvattaakseen lukiodensa vetovoimaa.	Piiri- ja jäsenjärjestöt järjestävät toimijoilleen jäsenhankintakoulutuksia tarpeen mukaan liiton tarjoamien ohjeiden mukaisesti. Piiri- ja jäsenjärjestöt tukevat toisiaan jäsenhankinnan tekemisessä. Piiri- ja jäsenjärjestöt toteuttavat ympärivuotista jäsenhankintaa sosiaalisessa mediassa sekä lukioden arjessa. Piiri- ja jäsenjärjestöt jalkauttavat jäsenhankintaa myös lukioden ulkopuolelle. Piiri- ja jäsenjärjestöt esittelevät Lukiolaisten toimintaa ja jakavat liittymismateriaaleja. Piiri- ja jäsenjärjestöt kohdentavat jäsenhankintaa myös huoltajille, esimerkiksi käymällä mahdollisuuksien mukaan huoltajailloissa. Koulukäyntien yhteydessä järjestetään pikaliittymispiste.
2	Jäsenyys ja jäsenpalvelu	Jäsenpalvelu on lukiolaisille hyödyllinen ja toimiva. Lukiolaiset tiedostaa lukiolaisten tarpeet. Jäsenpalvelu on ennakoivaa. Jäsenyyteen liittyviä ongelmia osataan ratkaista jo paikallisella tasolla.	Lukiolaisia palvellaan ystävällisesti ja ripeästi. Palvellaan jäseniä Lukiolaisten pääasiallisissa kanavissa sekä jäsenpalvelulle tarkoitetussa sähköpostissa, chatissa ja puhelimessa. Tarjotaan saavutettavissa olevaa, ajankohtaista ja relevanttia tietoa lukiolaisista sekä Lukiolaisten jäsenyydestä ja jäsenpalvelusta. Sujuvoitetaan jäseneksi liittymistä ja jäsenyyden jatkamista teettämällä säännöllisesti jäsenrekisterin kehitystyötä. Toteutetaan vuosittainen lukiolais- ja jäsenkysely. Jäsenille, jotka eivät jatka jäsenyyttä, tehdään erosyykysely. Koulutetaan toimijoita vastaamaan kysymyksiin jäsenyydestä ja siihen liittyvistä ongelmista.	Piiri- ja jäsenjärjestöt auttavat lukiolaisia jäsenpalveluun liittyvissä ongelmissa ja tarvittaessa ohjaavat jäsenpalvelukysymykset eteenpäin.

3	Kumppanuudet	Lukiolaisten kumppanuudet tukevat ja täydentävät lukiolaisille tarjottavaa palvelukokonaisuutta sekä tukevat liiton taloudellista vakautta. Lukiolaiset on houkutteleva yhteistyökumppani. Opiskelijakuntajäsenyydellä on vakituisia kumppaneita.	Liitto neuvottelee kumppanuuksia, joista on hyötyä kaikille lukiolaisille. Olemassaolevat kumppanit tavataan vuosittain ja kumppanuuksia pyritään kehittämään yhä hyödyllisemmäksi lukiolaisille. Järjestetään Studia-messut Messukeskuksen kanssa. Liitto neuvottelee laajoja valtakunnallisia kumppanuuksia. Pidetään yllä ja tarvittaessa päivitetään kumppanuuksien eettisiä periaatteita. Koulutetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä yritysyrityksestä ja kumppanuuksista. Hankitaan pysyviä opiskelijakuntajäsenyydekumppanuuksia, jotka hyödyttävät opiskelijakuntajäseniä. Tehdään yhteistyökysely kumppaneille. Osallistetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä kumppanuuksien pohtimisessa.	Piiri- ja jäsenjärjestöt tekevät kannattavaa sekä suunnitelmallista yritysyritystyötä ympäri vuoden. Piiri- ja jäsenjärjestöt pyrkivät sitouttamaan vanhoja kumppanuuksia vuosiksi eteenpäin. Piiri- ja jäsenjärjestöt kouluttavat toimijoitaan yritysyrityksestä ja kumppanuuksista.
4	Myynti	Myynti tukee liiton taloudellista vakautta ja kumppanuuksien muodostumista. Myynti kasvaa.	Myydään mainospaikkoja viestintäkanaviin sekä Lukiolaisten palveluihin ja tuotteisiin. Kehitetään myyntiprosesseja ja uusia myynnin paikkoja. Seurataan myynnin toteumaa läpi vuoden. Seurataan myyntipaikkojen houkuttelevuutta ja kehitetään niitä tarvittaessa. Seurataan ja tarvittaessa päivitetään myynnin eettisiä periaatteita. Selvitetään ja kehitetään uusia keinoja piiri- ja jäsenjärjestöjen myyntityön tukemiseen. Tuetaan piiri- ja jäsenjärjestöjen myyntityötä.	Piiri- ja jäsenjärjestöt myyvät mainospaikkoja sosiaalisen median kanaviinsa ja koulukäynneilleen sekä muihin palveluihin ja tuotteisiin.
5	Viestintä	Lukiolaisten viestintä tukee lukiolaisten arkea ja pyrkii tavoittamaan jatkuvasti enemmän lukiolaisia. Lukiolaisten viestintä on vuorovaikutteista, saavutettavaa ja laadukasta. Lukiolaisten viestintä luo ja tukee yhteisöllisyyttä. Lukiolaisten viestintä tuo Lukiolaisten toimintaa ja arvoja laajasti ja selkeästi esille.	Viestitään lukiolaisten kanssa aktiivisesti sosiaalisen median, verkkosivujen ja uutiskirjeiden kautta. Hyödynnetään sponsoritua ja kohdennettua markkinointia viestinnällisen sisällön levittämisessä ja uusien lukiolaisten tavoittamisessa. Viestitään avoimesti, selkeästi ja ajankohtaisesti niin lukiolaisten arjesta ja nuoruuden merkkipäaluista kuin Lukiolaisten toiminnasta ja arvoista. Panostetaan viestinnän vuorovaikutteisuuteen, saavutettavuuteen ja laadukkuuteen. Koulutetaan lukiolaistoimijoita viestinnästä, visuaalisen ilmeen käytöstä ja viestinnän saavutettavuudesta ympäri vuoden. Suunnitellaan ja toteutetaan viestintäkampanjoita Lukiolaisten viestintäkanavissa yhteistyössä piiri- ja jäsenjärjestöjen kanssa. Seurataan, mitataan ja kehitetään viestintää. Huomioidaan visuaalisessa viestinnässä lukiolaisten moninaisuus ja tuodaan tätä esiin.	Piiri- ja jäsenjärjestöjen viestintä mukalee liiton viestintää ja noudattaa liiton graafista ohjeistoa. Piiri- ja jäsenjärjestöjen viestintä täydentää liiton viestintää. Piiri- ja jäsenjärjestöjen viestintä tuo laajalti esiin piiri- ja jäsenjärjestöjen toimintaa. Piiri- ja jäsenjärjestöjen viestintä on monipuolista, saavutettavaa ja jatkuvaa. Piiri- ja jäsenjärjestöt pitävät verkkosivunsa ajantasalla.

6	Improbatur	Lukiolaiset kokevat Improbaturin omakseen. Improbatur on journalistisesti itsenäinen julkaisu. Improbatur on ainutlaatuinen, lukiolaisia ja nuoria puhutteleva ja heille suunnattu verkkomedia. Improbatur levittää tietoisuutta Lukiolaisista.	Seurataan jäsenten näkemyksiä Improbaturista. Kehitetään Improbaturia hankitun tiedon perusteella ja liiton taloudellinen tilanne huomioiden. Improbaturin teemoja nostetaan säännöllisesti esiin sekä liiton että julkaisun omissa sosiaalisen median kanavissa. Improbatur kerää aktiivisesti palautetta ja kehittää itseään tehdäkseen julkaisusta yhä kiinnostavamman lukiolaisille. Improbatur käsittelee nuoria koskevia teemoja rohkeasti ja ennakkoiluulottomasti. Improbatur on läsnä lukiolaisten arjessa. Säilytetään Improbaturin journalistinen itsenäisyys.	Piiri- ja jäsenjärjestöt jakavat Improbaturin sisältöjä omissa kanavissaan. Piiri- ja jäsenjärjestöt tuovat Improbaturille ilmi mahdollisia aiheita lukiolaisilta.
7	Frank	Lukiolaiset hyötyvät Frankin tarjoamista eduista ja palveluista monipuolisesti. Lukiolaiset käyttävät Frankkiä aktiivisesti. Frank ja liiton vuoropuhelu on vakiintunutta. Frank on hyödyksi Lukiolaisten jäsenhankinnalle.	Markkinoidaan Frankin digitaalista opiskelijakorttia ja opiskelijapalveluita lukiolaisille. Ylläpidetään ja kehitetään liiton, toimijoiden ja Frankin toimiston välistä yhteistyötä. Koulutetaan toimijoita paikallisetujen hankinnasta ja kirjaamisesta Frankkiin.	Frank näkyy piiri- ja jäsenjärjestöjen viestinnän ja toiminnan kautta lukiolaisille. Piiri- ja jäsenjärjestöt hankkivat paikallisetuja Frankkiin.

JÄRJESTÖ

Resurssit	
Henkilötyövuosia:	0,75 luottamushenkilöä 2,5 työntekijää
Toimintabudjetti:	Piiri- ja jäsenjärjestöt Aktiivi- ja koulutustoiminta Opiskelijakuntatoiminta Liittohallitus ja piiritoimikunta Liittokokous

Strategia 2021–2025
Toimintamme on saavutettavaa. Jokaisen on helppo tulla mukaan ja osallistua omista lähtökohdistaan riippumatta.
Olemme lukiolaisten yhteisö, johon jokainen haluaa ja tuntee kuuluvansa ja josta jokainen löytää itselleen merkityksellistä toimintaa.
Piiri- ja opiskelijakuntatoiminnalla on yhteisömme rakentamisessa ja tunnettuutemme kasvattamisessa erityinen rooli.
Kaikki toimintamme on avointa, yhdenvertaista ja mukaan kutsuvaa niin paikallisella kuin valtakunnallisella tasolla.
Viestintämme huomioi lukiolaisten moninaisen joukon erilaiset tarpeet.

Kärkihankkeet:

Nro	Projektin kuvaus	Projektin tavoitteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet piiri- ja jäsenjärjestöissä
I	Hyvinvoiva toimintakulttuuri	Lukiolaisten toimijat ovat hyvinvoivia ja toiminta koetaan mielekkääksi ja yhteisölliseksi. Lukiolaisten keskustelukulttuuri on avointa, rakentavaa ja kannustavaa. Toiminnan perustana toimii kehityslähtöisyys ja kriittinen ajattelu.	Arvioidaan hyvinvointikyselyiden tulosten pohjalta toimijoiden jaksamista sekä tarkastellaan toiminnan kuormittavia tekijöitä. Luodaan hyvinvoivan toimintakulttuurin periaatteet ja jaetaan ne piiri- ja jäsenjärjestöille toimintansa tueksi. Koulutetaan piiritoimijoita hyvinvoivaan toimintaan ja itsensä johtamiseen. Luodaan pohja piiri- ja jäsenjärjestöille suunnatuille koulutuksille. Luodaan tilaa avoimelle keskustelulle ja arvioidaan nykyisiä toimintatapoja kriittisesti. Koulutetaan vuorovaikutuksesta sekä terveestä toimintakulttuurista. Kehitetään häirintäyhdyshenkilötoimintaa. Kehitetään yhdenvertaisuustoimintaa ja tapahtumien yhdenvertaisuusmuistilistaa.	Piiri- ja jäsenjärjestöt jalkauttavat hyvinvoivan toimintakulttuurin periaatteet omaan toimintaansa. Piiri- ja jäsenjärjestöt hyödyntävät yhdenvertaisuusmuistilistaa toiminnassaan. Piiri- ja jäsenjärjestöt valitsevat pysyvät häirintäyhdyshenkilöt sekä yhdenvertaisuusvastaavat.
II	Opettavainen ja kannustava liitto	Jokaisella toimijalla on mahdollisuus kasvaa ja oppia Lukiolaisten toiminnassa. Toimijat tunnistavat omat kykynsä sekä kokevat toiminnan palkitsevaksi.	Tarjotaan koulutuksissa sekä tapahtumissa hyödyllistä sisältöä lähtökohdista riippumatta jokaiselle osallistujalle. Kehitetään sisältöjä saadun palautteen perusteella. Kehitetään toimintatodistuksia kuvaamaan laajemmin toiminnasta opittuja taitoja ja käyttöä koulutuksia, hyödyntäen osallistujien itsereflektointia. Rohkaistaan ja tuetaan toimijoita opettelemaan uusia taitoja, kuten eduskuntavaalivaikuttamista. Kehitetään erilaisia kiittämisen muotoja, kuten julkinen kiitos ja tekijänoikeudet. Luodaan mahdollisuuksia nähdä oman toiminnan jälkeä sekä kasvaa toiminnan aikana.	Piiri- ja jäsenjärjestöt jalkauttavat toimintatodistukset omiin järjestöihinsä.
III	Koulutus- ja tapahtumatarjonnan uudistus	Koulukävijäkoulutus on osa järjestösektorin vuoden tapahtumia. Koulutus- ja tapahtumatarjonnan uudistuksen myötä Lukiolaisten toiminta on monipuolista.	Luodaan sektoreiden välinen vastuunjako Koulukävijäkoulutuksen järjestämiselle. Järjestetään Koulukävijäkoulutus heinä-elokuun vaihteessa yhdessä palvelusektorin kanssa. Luodaan suunnitelma Syyspäivien ja Koulukävijäkoulutuksen yhdistämiselle vuodelle 2024. Kehitetään koulutuskeskiviikkojen konseptia keskittymään enemmän opintoihin ja ylioppilaskirjoituksiin.	Piiri- ja jäsenjärjestöt osallistuvat koulutus- ja tapahtumatarjonnan uudistukseen.

Jatkuvan toiminnan kuvaus:

Nro	Toiminnan kuvaus	Toiminnan tavoitteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet piiri- ja jäsenjärjestöissä
1	Lukiolaispäivät ja muu aktiivitoiminta	Lukiolaisten tapahtumat palvelevat toimijoita. Lukiolaiset tunnetaan järjestönä, jossa lukiolainen voi kehittää itseään. Lukiolaisissa opittuja taitoja tunnustetaan ja tunnustetaan siten, että niistä on hyötyä myös liiton ulkopuolella. Lukiolaisten toimintaan osallistuu entistä laajempi joukko erilaisista asioista kiinnostuneita lukiolaisia.	Järjestetään kolmet (3) lukiolaispäivät. Lukiolaispäivillä tarjotaan monipuolisia koulutuksia vastuualueista, johtamisesta ja tiimitoiminnasta. Lukiolaispäivien koulutuksissa saa laajat valmiudet toimia Lukiolaisissa. Kehitetään ja hyödynnetään jo olemassaolevia opitun tunnustamisen menetelmiä, joiden avulla toimijat pystyvät tunnistamaan ja laajentamaan omaa osaamistaan. Tarvittaessa luodaan uusia työkaluja oman osaamisen tunnistamiseen. Edistetään Lukiolaisissa toimimisen saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta sekä kehitetään ilmapiiiriä kutsuvammaksi. Tarjotaan myös etäyhteyksin osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia yhdenvertaisuuden sekä saavutettavuuden edistämiseksi.	Piiri- ja jäsenjärjestöjen toimijat osallistuvat lukiolaispäiville. Piiri- ja jäsenjärjestöt tarjoavat mahdollisuuksia toimia erilaisissa opettavaisissa luottamus- ja vastuutehtävissä. Piiri- ja jäsenjärjestöt rohkaisevat alueensa lukioita tunnustamaan Lukiolaisissa opittuja taitoja. Piiri- ja jäsenjärjestöt hyödyntävät ja soveltavat etämahdollisuuksia omassa toiminnassaan.
2	Lukiolaisten osallisuus	Lukiolaiset kokevat Lukiolaiset omaksi järjestökseen. Osallistamisesta on hyötyä Lukiolaisten toiminnalle. Lukiolaiset kokevat oman työnsä merkitykselliseksi järjestötoiminnalle.	Lukiolaisten sisäistä osallisuustyötä vahvistetaan kiinnittämällä erityisesti huomiota opiskelijakuntien mahdollisuuksiin saada tietoa liiton toiminnasta ja osallistua sen kehittämiseen. Järjestön toiminta, toimijoiden tehtävät ja vaikuttamisen paikat tehdään selkeiksi lukiolaisille. Lukiolaisille tarjotaan matalan kynnyksen osallisuuden paikkoja Telegramin #osallisuus-ryhmässä. Osallistetaan aidosti lukiolaisia liiton toiminnan kehittämisessä.	Piiri- ja jäsenjärjestöt osallistavat toimijoita ja opiskelijakuntia toiminnassaan.
3	Liiton sekä piiri- ja jäsenjärjestöjen välinen viestintä	Järjestön eri tahojen sisäinen viestintä on vuorovaikutteista.	Viestitään piiri- ja jäsenjärjestöille jatkuvasti ajankohtaisista asioista. Tarjotaan ja ylläpidetään alustoja toimijoiden väliselle keskustelulle. Liitto antaa palautetta piiri- ja jäsenjärjestöjen toiminnasta ympärivuotisesti. Liittohallitus ja piiri- ja jäsenjärjestöjen kokoukset yhteen vähintään kaksi (2) kertaa vuodessa. Luodaan ja ylläpidetään piiri- ja jäsenjärjestöjen, liittohallituksen sekä toimihenkilöiden välistä avointa yhteyttä.	Piiri- ja jäsenjärjestöt antavat palautetta liiton toiminnasta ympärivuotisesti.
4	Yhteistyö lukioden kanssa	Lukiolaisilla on hyvät suhteet lukioden henkilökuntaan. Lukioden henkilökunta arvostaa lukiolaisten toimintaa ja kannustaa opiskelijoita osallistumaan siihen. Ohjaavat opettajat tekevät yhteistyötä Lukiolaisten kanssa opiskelijakuntatoiminnan kehittämiseksi.	Järjestetään koulutuksia lukioden opiskelijakuntien ohjaaville opettajille. Viestitään rehtoreille, ohjaaville opettajille sekä opinto-ohjaajille ajantasaisesti ja monipuolisesti sekä tiedotetaan vastuulukiotoiminnasta. Tarjotaan tutorohjaajille tukea ja tietoa tutortoiminnan järjestämiseen ja kehittämiseen. Kehitetään osallistavaa ilmapiiiriä lukioissa ja tarjotaan tukea demokratian toteutumiseen.	Piiri- ja jäsenjärjestöt tiedottavat lukioita kouluttautumismahdollisuuksista. Koulukäyntien yhteydessä ylläpidetään hyviä suhteita lukioden henkilökuntaan. Piiri- ja jäsenjärjestöt ovat yhteydessä alueensa lukioihin.
5	Opiskelijakunta-viestintä	Opiskelijakuntaviestintä on vuorovaikutteista ja molempia osapuolia hyödyttävää. Opiskelijakunnille suunnattu viestintä tavoittaa laajan joukon lukiolaisia. Viestintä sitouttaa opiskelijakuntia Lukiolaisten toimintaan. Opiskelijakuntien on helppo saada yhteys Lukiolaisiin.	Toiminnasta viestitään niin, että uudet toimijat kiinnostuvat Lukiolaisista ja tapahtumiin osallistuu laaja joukko lukiolaisia. Viestitään tapahtumista suunnitelmallisesti. Koulutetaan piiri- ja jäsenjärjestöjen toimijoita opiskelijakuntaviestinnästä vuoden alussa sekä tarvittaessa vuoden aikana. Tuetaan piirejä tuomaan yksittäisten opiskelijakuntien ääntä esille alueellisessa viestinnässä. Tarjotaan opiskelijakunnille matalan kynnyksen yhteydenottokanava kasvattamalla, kehittämällä ja ylläpitämällä Telegram-yhteisöä. Kehitetään uudenlaisia tapoja pitää opiskelijakuntiin yhteyttä.	Piiri- ja jäsenjärjestöt viestivät monipuolisesti ja ennakkoivasti tapahtumista opiskelijakunnille. Opiskelijakunnat tukevat aktiivisesti piiri- ja jäsenjärjestöjen viestintää. Piiri- ja jäsenjärjestöt luovat ja ylläpitävät toimivia suhteita opiskelijakuntiin.

6	Opiskelijakuntien tukeminen	Opiskelijakunnat haluavat kouluttautua toimintaansa ja saavat selkeää hyötyä Lukiolaisten koulutustoiminnasta. Lukiolaisten ja opiskelijakuntien välinen yhteistyö on vuorovaikutteista sekä molempia osapuolia hyödyttävää.	Järjestetään koulutuksia, jotka antavat valmiuksia niin aloitteleville kuin kokeneemmillekin opiskelijakuntatoimijoille. Tuetaan opiskelijakuntia tarjoamalla niiden tarpeisiin räätälöityjä täsmäkoulutuksia. Tarjotaan opiskelijakunnille riittävä tuki kannatusyhdistyksen rekisteröinnissä. Tarjotaan tutoreille peruskoulutusta. Opiskelijakuntia kannustetaan ja koulutetaan yhteistyöhön muiden opiskelijakuntien kanssa. Lukiolaiset kannustaa esimerkillään opiskelijakuntia noudattamaan osallisuuden ja demokratian periaatteita.	Piiri- ja jäsenjärjestöt markkinoivat ja toteuttavat alueellaan täsmäkoulutuksia tutoreille ja opiskelijakunnille sekä niiden hallituksille. Piiri- ja jäsenjärjestöt järjestävät opiskelijakuntatapahtumia ja edesauttavat opiskelijakuntien keskinäistä yhteistyötä. Piiri- ja jäsenjärjestöt innostavat ja tukevat opiskelijakuntia demokraattisten toimintatapojen organisoinnissa ja käyttöönotossa.
7	Opiskelijakuntajäsenyys	Liitolla on opiskelijakuntajäseniä Opiskelijakuntajäsenyys on tunnettu jäsenyyssuoto lukiolaisten keskuudessa Opiskelijakuntajäsenyys on houkutteleva ja kannattava opiskelijakunnille Opiskelijakuntajäsenyys kehittyy huomioiden opiskelijakuntien muuttuvat tarpeet	Opiskelijakuntajäsenyyttä markkinoidaan opiskelijakunnille, koulukentäkilokunnille sekä koulutuksen järjestäjille tasaisesti ympäri vuoden. Opiskelijakuntajäsenille viestitään läpi vuoden. Opiskelijakuntajäsenyyttä kehitetään ympärivuotisesti muuttuvassa toimintaympäristössä. Päivitetään piirien opiskelijakuntajäsenyyden materiaalipankkia tarpeen tullen. Kehitetään opiskelijakuntajäsenille tarjottavaa neuvontaa ja koulutuksia. Kerätään palautetta opiskelijakuntajäsenyydestä ja kehitetään jäsenyyssuotoa niiden perusteella.	Piiri- ja jäsenjärjestöt markkinoivat opiskelijakuntajäsenyyttä alueensa opiskelijakunnille.
8	Piiri- ja jäsenjärjestöjen johtaminen	Piiri- ja jäsenjärjestöjen johtaminen on tavoitteellista ja onnistunutta. Piiritoimikunta kehittää piiri- ja jäsenjärjestöjen toimintaa valtakunnallisesti ja osallistuu liiton kehittämistyöhön yhteistyössä liittotahallituksen kanssa. Piiritoimikunnan toiminta on suunnitelmallista.	Koulutetaan piiri- ja jäsenjärjestöjen puheenjohtajistot tehtäviinsä alkuvuodesta ja tuetaan heitä piiri- ja jäsenjärjestöjen johtamisessa. Piiritoimikunnan puheenjohtajisto koulutetaan tehtäviinsä. Järjestetään ainakin neljä (4) puheenjohtajapäivä, joissa piiri- ja jäsenjärjestöjen puheenjohtajat saavat koulutusta piiri- ja jäsenjärjestöjen operatiivisesta ja strategisesta johtamisesta. Piiritoimikunta kokousta ja suunnittelee toimintaansa yhdessä vähintään kaksi (2) kertaa vuoden aikana. Liittotahallitus ja piiritoimikunta käyvät jatkuvaa vuoropuhelua ja kehittävät yhteistyötään. Piiritoimikunta viestii avoimesti toimijoille. Piiritoimikunnan puheenjohtajisto suunnittelee piiritoimikunnan toimintaa yhdessä järjestösektorin varapuheenjohtajan kanssa.	Piiri- ja jäsenjärjestöjen puheenjohtajistot välittävät piiritoimikunnan kuulumisia ja päätöksiä piiri- ja jäsenjärjestöille säännöllisesti. Piiritoimikunnan jäsenet toimivat piiritoimikunnassa hallituksensa kannan mukaisesti.
9	Piiri- ja jäsenjärjestötoiminta	Lukiolaisten toiminta on valtakunnallisesti kattavaa ja laadukasta piiri- ja jäsenjärjestöjen ansiosta. Piiri- ja jäsenjärjestöt tekevät timanttista toimintaa ja kokevat liiton hyödylliseksi. Piiri- ja jäsenjärjestötoiminnassa saa arvokasta kokemusta ja oppii uusia taitoja.	Luodaan piiri- ja jäsenjärjestöille pohja toiminnan arvioimiseksi sekä palautteen saamiseksi. Jaetaan piireille ja jäsenjärjestöille suoritukseen perustuvaa rahoitusta tehdyn toiminnan, sen arvioinnin ja kehittämisen perusteella. Jokaiselle piiri- ja jäsenjärjestölle nimitetään liittotahallituksesta yhteyshenkilö, joka on aktiivisesti yhteydessä piiri- tai jäsenjärjestöjen kanssa. Varmistetaan, että piiri- ja jäsenjärjestöjen häirintäyhdyshenkilöt saavat koulutuksen tehtäviinsä.	Piiri- ja jäsenjärjestöt arvioivat ja kehittävät toimintaansa ympärivuotisesti. Piiri- ja jäsenjärjestöt tarjoavat koulutusta toimijoilleen. Piiri- ja jäsenjärjestöt tarjoavat johtamispaiikkoja toimijoilleen esimerkiksi timeissa ja erilaisten projektien parissa. Piiri- ja jäsenjärjestöt tuottavat kolmesti vuodessa osavuositoimintakertomuksen, jossa ne raportoivat ja arvioivat toimintaansa. Piiri- ja jäsenjärjestöt valitsevat itselleen häirintäyhdyshenkilöt.
10	Piiri- ja jäsenjärjestöjen välinen yhteistyö	Monipuolinen yhteistyö piiri- ja jäsenjärjestöjen välillä edistää alueellista kattavuutta. Piiri- ja jäsenjärjestöjen välinen yhteistyö tukee lukiolaisten yhteisöllisyyttä	Kannustetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä keskinäiseen yhteistyöhön ja palkitaan onnistumisista. Vahvistetaan piiri- ja jäsenjärjestöjen välistä yhteistyötä vertaistukiryhmien, piirituokioiden ja iltaohjelmien avulla. Tarjotaan tukea piiri- ja jäsenjärjestöjen väliselle yhteistyölle piiritoimikunnan tapaamisissa.	Piiri- ja jäsenjärjestöjen vastuualueelliset osallistuvat vertaistukiryhmien tapaamisiin. Piiri- ja jäsenjärjestöjen puheenjohtajistot osallistuvat piiritoimikunnan tapaamisiin.

11	Vertaistukiryhmät	Vertaistukiryhmätoiminta tarjoaa piiri- ja jäsenjärjestöjen vastuualueellisille vertaistukea sekä turvallisen ympäristön jakaa kokemuksia ja osaamista.	Vertaistukiryhmät kokoontuvat ainakin lukiolaispäivillä ja saavat säännöllisesti koulutusta vastuualueistaan vuoden aikana. Kerätään läpi vuoden palautetta vertaistukiryhmien toiminnasta ja kehitetään toimintaa kerätyn palautteen pohjalta. Jaetaan piireille ja jäsenjärjestölle loppuvuodesta tieto siitä, mitkä vertaistukiryhmät tullaan perustamaan ja mitkä ovat kunkin vertaistukiryhmän toiminnan tavoitteita. Vertaistukiryhmien vetäjät saavat koulutusta tehtävästään sekä piiri- ja jäsenjärjestöjen erityispiirteistä ja -tarpeista ympäri vuoden. Vertaistukiryhmien vetäjät perehdyttävät seuraajansa. Tarkastellaan ja tarvittaessa kehitetään vertaistukiryhmätoimintaa sekä vertaistukiryhmien ulkopuolisten toimijoiden toimintamahdollisuuksia. Vertaistukiryhmän vetäjä(t) pohtii ja mahdollisesti toteuttaa vertaistukiryhmän kanssa projektin vuoden aikana. Vertaistukiryhmien toiminnassa hyödynnetään vertaistukiryhmien vuosikelloa.	Vertaistukiryhmien toimintaa arvioidaan ja siitä keskustellaan piiri- ja jäsenjärjestöissä. Piiri- ja jäsenjärjestöt jakavat järjestäytymiskokouksissaan toimijoilleen vastuualueet hyödyntäen tietoa siitä, mitä vertaistukiryhmiä tullaan perustamaan.
12	Vastuulukiotoiminta	Jokaisella opiskelijakunnalla on henkilökohtainen ja toimiva yhteys liittoon piiri- tai jäsenjärjestönsä kautta. Piiri- ja jäsenjärjestöt ovat tietoisia alueensa lukioiden tilanteesta. Vastuulukiotoiminta on kiinteä osa jokaista vastuualuetta.	Tuetaan piiri- ja jäsenjärjestöjä opiskelijakuntien yhteystietojen keräämisessä ja päivittämisessä hyvät tietosuojakäytänteet huomioon ottaen. Valtakunnallisilla tapahtumilla koulutetaan vastuulukiotoiminnasta ja tarjotaan keinoja säännölliseen yhteydenpitoon opiskelijakuntien kanssa. Koulutetaan toimijoita opiskelijakuntien tapaamiseen muun muassa koulukävijäkoulutuksessa. Koulutetaan kaikki piiri- ja jäsenjärjestöt vastuulukiotoiminnan monimuotoisuudesta.	Piiri- ja jäsenjärjestöissä luodaan rautalankamalleja ja ohjeistuksia vastuulukiotoiminnan toteuttamiseksi ja kehittämiseksi sekä selkeytetään toiminnan tarkoitusta. Piiri- ja jäsenjärjestöt toteuttavat laadukasta vastuulukiotoimintaa liiton ohjeiden ja koulutusten pohjalta. Vastuulukiotoimintaa hyödynnetään edunvalvontatapausten löytämisessä. Vakiinnutetaan vastuulukiotoiminta piiri- ja jäsenjärjestöjen toimintasuunnitelmaan.
13	Hyvinvointi	Lukiolaisissa toimiminen tukee toimijoiden hyvinvointia. Lukiolaisten toimijat ovat hyvinvoivia.	Järjestetään valtakunnallisilla tapahtumilla mahdollisuus oman hyvinvoinnin tukemiseen. Kartoitetaan toimijoiden hyvinvointia kaksi (2) kertaa vuodessa hyvinvointikyselyillä ja hyödynnetään tuloksia toiminnan kehittämisessä. Vertaillaan hyvinvointikyselyiden tuloksia ja seurataan muutoksia vuosittain. Viestitään toimijoille erilaisista keinoista saada apua hyvinvoinnin edistämiseen. Huomioidaan hyvinvointi koulutussisällöissä ja mahdollisuuksien mukaan koulutustiloissa.	Piiri- ja jäsenjärjestöt kartoittavat toimijoidensa hyvinvointia ympärivuotisesti ja kehittävät toimintaansa saadun tiedon pohjalta. Piiri- ja jäsenjärjestöt viestivät toimijoille erilaisista keinoista saada apua hyvinvoinnin edistämiseen.

JOHTAMINEN JA TALOUS

Resurssit	
Henkilötyövuosia:	0,75 luottamustoimijaa 1,5 työntekijää
Toimintabudjetti:	Keskustoimisto Hallinto ja talous

Strategia 2021–2025
Kestävä kehitys on huomioitu ja toimintamme edistää ilmastonmuutoksen torjumista.
Olemme yhdenvertaisuustyön edelläkävijä.
Olemme muutostyökykyisiä muuttuvassa toimintaympäristössä ja uudistumme jatkuvasti.
Taloudellinen tilanteemme on kestävä ja vakaa nopeasti muuttuvassa maailmassa.

Kärkihankkeet:

Nro	Projektin kuvaus	Projektin tavoitteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet piiri- ja jäsenjärjestöissä
I	Organisaatiomallin kehittäminen	Liiton organisaatorakenne on ajankohtainen muuttuvassa toimintaympäristössä.	Perustetaan organisaation rakennetta tarkasteleva työryhmä, joka tuottaa analyysin tulevaisuuden tarpeista liiton rakenteelle. Huolehditaan, että organisaatiomallin analysointityöskentelyyn osallistetaan piiritoimijoita, piiritoimikuntaa, alumneja, Lukiolaissäätiötä, liittohallitusta ja liiton toimistoa.	
II	Toimintasuunnitelman toteutumisen seurannan kehittäminen	Toiminnan seuraamisen työvälineet sekä toimintatavat ovat toimintaa tukevia.	Liittohallitus ja toimihenkilöt seuraavat toimintasuunnitelman toteutumista aiempia vuosia tarkemmin. Kuukausitason seuraamisen mekanismeja parannetaan. Luodaan liittohallitukselle ja toimistolle ohjeet toimintasuunnitelman toteutumisesta viestimiseen lukiolaistoimijoille.	
III	Kiinteistökartointi ja liiton kiinteän omaisuuden arkistointi	Liitolla on toimitilat, jotka tukevat asiantuntijatyön tekemistä sekä palvelevat liiton kiinteän omaisuuden varastointia.	Arvioidaan liiton tulevaisuuden toimitilaraajat. Luodaan liiton toimistolle sekä piiri- ja jäsenjärjestöille selkeä ohjeistus arkistointikäytännöistä niin paperisen kuin digitaalisen materiaalin osalta. Siirretään tarvittava paperinen aineisto Kansallisarkistoon. Luovutaan liiton varastotilasta ja siirretään kaikki liiton omaisuus yhteen toimistotilaan.	Piiri- ja jäsenjärjestöt ottavat käyttöön liiton luoman ohjeistuksen arkistointikäytännöistä.
IV	Puheenjohtajiston työkokonaisuuden kehittäminen	Puheenjohtajistolla on selkeä työnjako ja työehdot.	Tarkennetaan johtosääntöä puheenjohtajiston työehtojen osalta. Vaalisyksyn alkaessa puheenjohtajiston tehtäväkuvaukset löytyvät liiton nettisivuilta.	

Jatkuvan toiminnan kuvaus:

Nro	Toiminnan kuvaus	Toiminnan tavoitteet	Toimenpiteet	Toimenpiteet piiri- ja jäsenjärjestöissä
1	Toiminnanohjaus, toiminnan suunnittelu ja seuranta	Toiminnan suunnittelu on kaikille selkeää. Toiminnan suunnittelu on lukiolaisten näköistä.	Lukiolaiset johtavat toiminnan suunnittelua. Toimihenkilöiden asiantuntemusta hyödynnetään toiminnan suunnittelussa. Järjestetään toiminnasuunnittelupäiviä yhdessä liittohallituksen ja toimihenkilöiden kanssa. Työstetään toimintasuunnitelman pohjalta yksityiskohtaisempi toimintasuunnitelman toteutussuunnitelma. Toimijoita osallistetaan toiminnan suunnitteluun. Lukiolaisilta kerätään ajatuksia toiminnan suunnittelun tueksi. Suoritetaan strategiakauden väliarviointi.	Piiri- ja jäsenjärjestöt antavat esityksiä ja aloitteita toiminnasuunnitteluun sekä toiminnan toteuttamistapoihin. Piiri- ja jäsenjärjestöt osallistavat toimijoita omaan toiminnasuunnitteluun.
2	Talouden suunnittelu ja huolellinen hoitaminen	Taloudenpidon käytänteet ovat selkeät kaikille toimijoille. Liiton taloudenpito on suunniteltua ja muutoksiin reagoidaan ajoissa.	Perehdytetään liittohallitus, uudet toimihenkilöt sekä piirihallitukset huolellisen taloudenpidon ja hyvän hallinnon periaatteisiin sekä tarvittavien työkalujen käyttöön. Liiton taloutta käsitellään tapahtumissa sekä liittokokouksessa yhdessä toimijoiden kanssa. Laaditaan talousarvio ja täsmentävä reaalityalousarvio yhdessä henkilöstön ja liittohallituksen kanssa. Reaalityalousarviossa toimintaa sopeutetaan tarpeen mukaan, ja sen toteutumista seurataan säännöllisesti. Huomioidaan talousarvion laatimisessa ja taloudenpidossa keskipitkän aikavälin talouden kehittyminen. Raportoidaan säännöllisesti taloudesta liittohallitukselle ja toimihenkilöille. Suuret hankinnat tehdään kilpailuttamalla hinnat parhaimman tarjouksen saamiseksi.	Piiri- ja jäsenjärjestöt seuraavat oman taloutensa kehitystä. Piiri- ja jäsenjärjestöt huolehtivat taloudenpidon kestävydestä yli toimikausien.
3	Kestävä kehitys	Liiton toiminta on kestävä kehityksen periaatteiden mukaista.	Toteutetaan liiton kestävä kehityksen suunnitelmaa ja arvioidaan sen toteutumista. Valitaan kestävä kehityksen suunnitelmasta vuosittain toteutettavat hankkeet. Valitaan toimistolta ja liittohallituksesta kestävä kehityksen vastaava.	Piiri- ja jäsenjärjestöt toteuttavat liiton kestävä kehityksen suunnitelmaa ja arvioivat sen toteutumista omassa toiminnassaan. Piiri- ja jäsenjärjestöjen puheenjohtajistot vastaavat kestävä kehityksen suunnitelman toteutumisesta omassa piiri- tai jäsenjärjestössään.
4	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on huomioitu kaikessa liiton toiminnassa.	Toteutetaan liiton tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja arvioidaan sen toteutumista. Valitaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta vuosittain toteutettavat hankkeet. Valitaan toimistolta yhdenvertaisuusvastaava.	Piiri- ja jäsenjärjestöt toteuttavat liiton tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja arvioivat sen toteutumista omassa toiminnassaan. Piiri- ja jäsenjärjestöjen puheenjohtajistot vastaavat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumisesta omassa piiri- tai jäsenjärjestössään.

5	Liittohallitustyöskentely	Liittohallituksella on valmiudet ja osaaminen liiton johtamiseen. Liittohallituksen yhteistyö toimihenkilöiden sekä piiritoimikunnan kanssa on sujuvaa ja tuloksellista. Liittohallituksen työskentely on läpinäkyvää.	Liittohallitus perehdytetään kautensa alussa ja hallitukselle järjestetään ympärivuotisesti koulutusta tehtävien hoitamisen tueksi. Tarjotaan liittohallitukselle tukea liiton talouden ymmärtämiseen ja sen tulevaisuuden linjojen muodostamiseen. Liittohallitus koulutetaan toimintasuunnitelman prosessiin. Liiton johtotehtävistä tarjotaan tietoa ja perehdytystä, jotta hakeutumisen kynnyksessä niihin olisi mahdollisimman matala. Toteutetaan liittohallituksen itsearviointi kaksi kertaa vuodessa ja kehitetään toimintaa palautteen perusteella. Ylläpidetään toimivia viestinnän, vuorovaikutuksen ja yhteistyön rakenteita liittohallituksen ja toimiston välillä. Liittohallituksen toiminnasta ja päätöksistä viestitään aktiivisesti lukiolaisille ja lukiolaistoimijoille. Perehdytetään liittohallituslaiset ja puheenjohtajisto hallitustyöskentelyyn ja vastuisiin. Perehdytetään liittohallitus yhteishenkilötyöhön sekä vertaistukiryhmien, jaosten ja toimikuntien johtamiseen.	
6	Toimiston ylläpito ja muut tukipalvelut	Työympäristö on toimiva ja viihtyisä. Työnteko on sujuvaa ja aika käytetään oikeisiin asioihin.	Jokaiselle toimihenkilölle hankitaan työn tekemiseen tarvittavat välineet. Selvitetään työssä viihtymistä tasaisesti ja tehdään toimenpidelistaus työympäristön kehittämistarpeista. Työssä ja työympäristössä viihtymisestä raportoidaan liittohallitukselle. Järjestetään toimiston yhteinen siivouspäivä kaksi kertaa vuodessa. Tarjotaan toimihenkilöille tukea työn priorisointiin ja ajanhallintaan. Perehdytetään työntekijät työsuojelutoimintaan sekä valitaan työsuojelupäällikkö ja -valtuutetut.	
7	Toiminnan rahoitus	Liiton rahoituspohja on monipuolinen.	Haetaan rahoitusta uusiin hankkeisiin ja ydintoiminnan sivuhaaroihin eri ministeriöiltä, säätiöiltä tai muilta kumppaneilta. Varmistetaan, että julkinen avustus kasvaa tai säilyy samalla tasolla. Seurataan jäsenmäärien ja -maksujen kehittymistä säännöllisesti ja raportoidaan niistä liittohallitukselle. Myydään mediatilaa sekä näkyvyyttä liiton ilmoituspaikoissa sekä tapahtumilla. Huolehditaan liiton sijoitusten arvosta. Solmitaan liitolle hyödyllisiä kumppanuuksia.	Piiri- ja jäsenjärjestöt huolehtivat, että niiden varainhankinta on monipuolista ja vakaalla pohjalla. Piiri- ja jäsenjärjestöt osaavat hakea avustuksia kunnilta ja alueellisilta tahoilta.
8	Tiedonhallinta ja tietosuoja	Liiton tiedonhallinta- ja tietosuoja-asiat hoidetaan asianmukaisesti.	Perehdytetään toimihenkilöt ja liittohallitus tietosuojakäytänteisiin. Tehdään tiedonhallinnasta työntekoa tukevaa. Järjestetään toimiston arkistointipäivä kaksi kertaa vuodessa. Perehdytetään piiri- ja jäsenjärjestöt tietosuojakäytänteisiin.	Piiri- ja jäsenjärjestöjen hallintovastaavat toimivat piirin tietosuojavastaavina. Piiri- ja jäsenjärjestöt ylläpitävät ja tarvittaessa kehittävät tiedonhallintaansa. Piiri- ja jäsenjärjestöt perehdyttävät toimijansa tietosuojakäytänteisiin.
9	Sisäinen viestintä	Viesti kulkee keskustuomiston, liittohallituksen ja toimijoiden välillä jouhevasti. Asioista viestitään ajankohtaisesti ja avoimesti.	Toimiston ja liittohallituksen sisäisen viestinnän kanavana käytetään Slackia ja sähköpostia. Liittohallitus, piiritoimikunta, toimihenkilöt ja toimijat perehdytetään sisäisen viestinnän käytänteisiin. Ylläpidetään Slackin, sähköpostin ja kalenterin käytön ohjeistuksia, joita noudatetaan toimistolla ja liittohallituksessa.	Piiri- ja jäsenjärjestöt kouluttavat toimijansa sisäiseen viestintään. Piiri- ja jäsenjärjestöt ylläpitävät ja tarvittaessa päivittävät omia sisäisen viestinnän toimintatapojaan sekä noudattavat niitä.

10	Henkilöstöhallinto	Henkilöstö on motivoitunutta. Henkilöstöhallinto on hoidettu hyvin.	Rekrytoinnit hoidetaan huolellisesti ja hakijoita kohdellaan tasavertaisesti. Henkilöstöpolitiikan suunta määritellään henkilöstöstrategiassa, jonka työstössä osallistetaan toimihenkilöitä ja jonka liittohallitus hyväksyy viiden vuoden välein. Uusien toimihenkilöiden perehdytykseen on selkeät ja yhdenmukaiset käytännöt. Toimihenkilöiden toimenkuvia päivitetään tarpeen mukaan. Tarjotaan toimihenkilöiden hyvinvointia ja yhteishenkeä tukevia työsuhde-etuja. Toimihenkilöille tarjotaan mahdollisuuksia kehittää osaamistaan ja kouluttautua tehtävässään. Toimihenkilöiden ja puheenjohtajiston kanssa käydään henkilökohtaisia ja tiimikehityskeskusteluja.	
----	--------------------	---	--	--